

SASKAŅOTS Profesionālās
izglītības un nodarbinātības
trīspusējās sadarbības 2007. gada
23. februāra sēdē protokols Nr.1

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0396

Profesija Apavu labotājs

Kvalifikācijas līmenis 2

**Nodarbinātības
apraksts**

Apavu labotājs ir pakalpojumu nozares darbinieks, kas patstāvīgi veic sekojošus darbus : atdala no apaviem maināmās detaļas, izgriež tās no loksnēm vai piemēro no gatavām detaļām. Veic pirmapstrādi un piestiprina maināmās detaļas, apstrādājot apavus. Veic vidējo un kapitālo remontu. Atbildīgs par sava darba kvalitāti. Apavu labotājs strādā apavu labošanas darbnīcās.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Noteikt darba apjomu un izmantot darba procesā nepieciešamo dokumentāciju.	1.1. Izlasīt pavaddokumentus, kurā norādīti veicamie darbi. 1.2. Sagatavot pavaddokumentā iekļautos veicamos darbus. 1.3. Sagatavot materiālus veicamajam darbam. 1.4. Fiksēt žurnālā paveikto darbu.
2. Atdalīt maināmās detaļas no apaviem ar tam atbilstošiem instrumentiem.	2.1. Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām. 2.2. Izmantot instrumentus atbilstoši tehnoloģiskām prasībām.
3. Izgriezt maināmās detaļas vai piemeklēt gatavas detaļas.	3.1. Ar speciālu zīmuli apzīmē detaļu kontūras atbilstoši labojamā apava detaļu kontūrām. 3.2. Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām. 3.3. Izgatavot šablonus pēc detaļu izmēra. 3.4. Pielietot šablonus.
4. Veikt detaļu slīpēšanu.	4.1. Pārbaudīt darbmašīnas atbilstību darba drošības prasībām. 4.2. Sagatavot darbam. 4.3. Veikt slīpēšanu. 4.4. Veikt apkopšanas darbus.
5. Veikt labojamā apava apstrādi.	5.1. Pārbaudīt darbmašīnas atbilstību darba drošības prasībām. 5.2. Sagatavot darbam. 5.3. Veikt apstrādi. 5.4. Veikt apkopšanas darbus.
6. Sastiprināt iepriekš sagatavotās detaļas ar apavu.	6.1. Uzklāt līmi. 6.2. Veikt līmes žāvēšanu. 6.3. Aktivizēt līmi. 6.4. Sastiprināt detaļas ar palīgierīču palīdzību.
7. Ievērot darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.	7.1. Pielietot nepieciešamos individuālās aizsardzības līdzekļus. 7.2. Sakārtot darba vietu atbilstoši darba drošības noteikumiem.
8. Pārbaudīt griezējinstrumentu kvalitāti un veikt griezējinstrumentu asināšanu.	8.1. Veikt vizuālu instrumentu pārbaudi. 8.2. Asināt griezējinstrumentus .

9. Pārbaudīt nagluvilcēja un āmuru atbilstību darbam.	9.1. Veikt vizuālu āmura pārbaudi. 9.2. Veikt vizuālu nagluvilcēja pārbaudi.
10. Apstrādāt sastiprinātās detaļas.	10.1. Veikt sastiprināto detaļu slīpēšanu. 10.2. Krāsot apslīpēto detaļu malas.
11. Izpildīt vidējas sarežģītības apavu labošanas darbus.	11.1. Veikt profilaktiskās pazoles nomaiņu. 11.2. Veikt papēža nomaiņu. 11.3. Piestiprināt zoli. 11.4. Veikt supinatora nomaiņu. 11.5. Veikt pasitņu nomaiņu no dažādiem materiāliem. 11.6. Veikt nepieciešamās šūšanas operācijas. 11.7. Veikt iekšzoles nomaiņu.
12. Izpildīt apavu labošanas kapitālo remontu.	12.1. Izjaukt labojamo apavu. 12.2. Sagatavot saistzoli. 12.3. Sagatavot apavu virsas pārvilkšanai uz liesti. 12.4. Uzvilkt apavu virsas uz liesti. 12.5. Sagatavot liesti piestiprināšanai un to piestiprināt. 12.6. Piestiprināt papēdi. 12.7. Veikt zoles apstrādi. 12.8. Noņemt apavus no liestes.
13. Izpildīt ar darbmašīnas ekspluatāciju un kopšanu saistītus uzdevumus.	13.1. Veikt apskati pirms darba sākšanas. 13.2. Novērot darbmašīnas darbību. 13.3. Uzsākt un apturēt darbību. 13.4. Izpildīt iekārtu un darba vietas tīrīšanu.
14. Veikt darba kvalitātes kontroles pasākumus.	14.1. Vizuāli novērtēt veiktā darba kvalitāti. 14.2. Vizuāli novērtēt apavu pāra veikto darbu vienādību.
15. Ievērot vispārējās un speciālās darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.	15.1. Ievērot likumdošanā noteiktās prasības un medicīniskās pārbaudes. 15.2. Izmantot individuālos darba drošības līdzekļus. 15.3. Izmantot piemērotu darba apģērbu. 15.4. Veikt pirmās palīdzības pasākumus. 15.5. Prast rīkoties ugunsgrēka izcelšanās gadījumā.
16. Strādāt darbnīcā ievērojot darba likumdošanas prasības.	16.1. Ievērot darba drošības un uguns drošības noteikumus. 16.2. Izmantot iespēju strādāt gan darba ņēmēja statusā, gan kā pašnodarbinātai personai.

Īpašie faktori , kas raksturo darba vidi

Organizatoriskie - Darba pienākumus var veikt uzņēmējsabiedrībās vai kā individuālā darba veicējs.

Fizikālie - saskarsme ar slīpējamo materiālu putekļiem

Bioloģiskie - nav

Ķīmiskie - iespējama saskare ar līmēm un ķīmisko vielu izgarojumiem

Īpašas prasības uzdevuma veikšanai - nav

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes / spējas
Veikt slīpēšanas, frēzēšanas un pulēšanas darbus ar mašīnām Veikt šūšanas darbus Veikt slīpdarbus ar darbmašīnām Pielietot dažādas palīgierīces un materiālus Veikt darbus , kas saistīti ar iekārtu kopšanu Organizēt savu darba vietu un veikt darbus atbilstoši darba drošības un ugunsdrošības prasībām Veikt apavu virsas formēšanas darbus	Prast izvēlēties atbilstošas telpas, iekārtot tās Prast izvēlēties atbilstošus instrumentus un aparatūru Noteikt tehnoloģisko procesu nepieciešamā darba veikšanai Atšķirt pielietojamo detaļu materiālu sakritību ar labojamā apava materiālu Izvērtēt materiālu kvalitāti Izvērtēt apava labojamo detaļu stāvokli Uzturēt kārtībā un prast apkopt rokas instrumentus mašīnas un palīgierīces Noteikt slīppapīra numuru attiecīgi apstrādājamām virsmām Ievērot darba drošības noteikumus Ievērot ugunsdrošības noteikumus Ievērot patērētāju tiesību aizsardzības noteikumus Konsultēt klientus par nepieciešamo un iespējamo apavu remontu Saudzēt apkārtējo vidi	Spēt veidot pozitīvu saskarsmi ar klientu Prast risināt konfliktsituācijas Prast piemēroties dažādām situācijām un tās risināt Prast veikt savu darbu patstāvīgi Spēt organizēt savu darbu Spēt pieņemt lēmumus, uzņemties iniciatīvu un atbildību Spēt ievērot darbā konfidencialitāti Ievērot profesionālās ētikas principus Prast aprēķināt pakalpojuma cenu Prast aprēķināt izlietotā materiāla daudzumu un cenu Komunicēties Izpildīt nepieciešamo darba uzdevumu Strādāt darba grupā vai individuāli

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Apavu labotāja darba tehnoloģija :			
- apavu izgatavošanas tehnoloģijas pamati		X	
- apavu izgatavošanā pielietojamie instrumenti un darbmašīnas		X	
- apavu sadalījums pēc to pielietošanas mērķa		X	
Spectehnoloģija :			
- tehnoloģiskie procesi		X	
- detaļu stiprināšanas paņēmieni		X	
- apdares materiālu pielietošanas paņēmieni		X	
Materiālmācība :			
-apavu labošanā pielietojamo materiālu īpašības / berzes izturība, cietība, elastība/		X	
- apavu ražošanā pielietojamie materiāli		X	
- apavu labošanā pielietojamie materiāli			X
- līmes un apdares materiāli			X
- ķīmiskās vielas apavu tīrīšanā ,kopšanā			X
Rokas instrumenti un to pielietošana			X
Iekārtas - darbmašīnas un to lietošana			X
Palīgierīces un to pielietošana			X
Vienkārši ar apavu labošanu saistīti termini		X	
Latviešu valoda			X
Saskarsme			X
Darba drošība			X
Uzņēmējdarbības pamati		X	
Darba tiesības		X	

Apavu labotāja profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Ivars Burakēvičs	SIA "Elegants RB" direktors, Latvijas Amatniecības kameras kurpnieku biedrības priekšsēdētājs;
Raimonds Burakēvičs	SIA "Rammus" direktors;
Inga Ramše	SIA "Elegants RB" valdes locekle;
Viktors Veļičko	SIA "Rammus" apavu labotājs.

Apavu labotāja profesijas standarta eksperti:

Latvijas Amatniecības kamera;
 SIA „Erdals” apavu izgatavošanas darbnīca;
 Latvijas sabiedrisko pakalpojumu darbinieku arodbiedrība „LAKRS
 SIA „Elegants RB”